

Μαρία Γιαγιάννου – Οικογένεια δωματίου

Τα δωμάτια που μοιραζόμαστε

Άδειο σπίτι, σκοτεινό, άρα μαύρο – η πόρτα ανοίγει και εισβάλλουν του κόσμου τα χρώματα. Μια οικογένεια μπαίνει με αμηχανία αλλά και αδημονία. Δυο γονείς κι ένα κορίτσι, δυο αγόρια και μια γιαγιά με ένα καλαθάκι, από το οποίο σύντομα θα ξεμυτίσει μια μαύρη γάτα, η Σουμάδα. Αμέσως μπαίνουμε στη θέση τους, ειδικά όλοι εμείς που έχουμε ζήσει μετακομίσεις και μετακομίσεις και ξέρουμε καλά ότι η είσοδος σε κάθε νέο σπίτι σβήνει κάθε εξάντληση και αρχίζει η χαρά της τακτοποίησης. Πώς όμως αυτή η οικογένεια να απολαύσει την διαδικασία όταν οι βαλίτσες και οι κούτες θα φτάσουν την επόμενη ημέρα; Μπορεί κανείς να τη βγάλει σ' ένα δωμάτιο άδειο, χωρίς αντικείμενα – και ειδικά μπορούν τα παιδιά να περάσουν την ώρα τους χωρίς βιβλία, παιχνίδια και οθόνες; Η πρώτη αμηχανία θα γεμίσει με μερικούς ήχους που ακούγονται μέχρι εδώ: το άναμμα του τζακιού (πάλι καλά που υπάρχει, μ' ένα χαλί μπροστά του), το βράσιμο του χαμομηλιού, το ψήσιμο του ποπ κορν. Η μικρή

τριάδα θα επιδοθεί στις γνωστές σωματικές ασκήσεις: τούμπες και κωλοτούμπες, κατακόρυφα και χορευτικά. Για πόσο όμως, και μάλιστα χωρίς μουσική; Δεν υπάρχει κανένα υλικό αγαθό, κι όταν δεν έχουμε πράγματα δεν έχουμε τίποτα!

Τίποτα; Μα έχουμε πάντα τον λόγο και το νου, τις λέξεις και τις σκέψεις. Και όταν αυτά αναμειχθούν με την φαντασία, που εμείς οι μεγάλοι μπορούμε να ενεργοποιήσουμε στο μέγιστο βαθμό, τα δε παιδιά στον υπερμέγιστο, τότε συμβαίνει το αδιανόητο, το θεαματικό, το φαντασμαγορικό: το σπίτι γεμίζει, αλλά όχι με τον συνήθη τρόπο παρά με τον δικό μας, τον εντελώς προσωπικό του καθενός. Αρχίζει λοιπόν το παιχνίδι από την μητέρα: με ποιο τρόπο θα γεμίζατε τα δωμάτια; Η μικρή Λήδα προτείνει μπαλόνια αλλά όχι όποια κι όποια: θα είναι μπαλόνια που θα σε παίρνουν ψηλά, θα σε βολτάρουν σε όλες τις γωνιές, κάποτε θα μεταμορφώνονται σε ιπτάμενα ζωάκια. Ο μικρός Ιάσωνας προκρίνει το υγρό στοιχείο και τι στοιχείο! Μια θάλασσα ρευστής σοκολάτας όπου μέσα της κυκλοφορούν γευστικά φρούτα, συνεπώς πρόσφορη σε πειρατές που θα την ρουφούν με το καλαμάκι και θα ψαρεύουν μάνγκο, φράουλες και μπανάνες.

Η κάπως αναποφάσιστη μαμά προτείνει ένα κατακλυσμό από καναρίνια, για μέγιστη μουσική χορωδία, αλλά σκεφτόμενη πάντα και τους άλλους υπαναχωρεί, καθώς μάλλον οι υπόλοιποι θα αναζητήσουν στα άλλα δωμάτια λίγη ησυχία. Ο μπαμπάς μου θυμίζει ένα προσωπικό παιδικό φαντασίωμα διαρκείας δεκαετιών: το ταβάνι ως δάπεδο, το δάπεδο ως ταβάνι, κοινώς όλα ανάποδα κι εμείς φυσικά ελεύθερα ανεβοκατεβαίνουμε τους τοίχους. Ο πρώτος μικρός κύριος, ο Κίμωνας, συλλαμβάνει ένα δωμάτιο γεμάτο μακαρόνια, αλλά δεν μένει στην γαστριμαργική του ιδιότητα παρά επεκτείνεται και στην πολεοδομική: εκλεκτές γεύσεις σχεδιάζουν μια ολόκληρη πόλη, όπου οι πλατείες θα είναι πίτσες, οι λεωφόροι ταλιατέλες και οι ουρανοξύστες μπουκάλια με βυσσινάδα. Και πώς μπορεί να λείπουν τα πανταχού παρόντα στην παιδική ιστοριογραφία τερατάκια;

Ο δεύτερος μικρός κύριος, ο Ιάσωνας δεν επιλέγει απλώς πολλούς ανάλογους συγκατοίκους αλλά και μια ιδιαίτερη συνομοταξία, την

οποία και υπόσχεται να ζωγραφίσει σε εύθετο χρόνο. Η γιαγιά θα αρκούσαν σ' ένα άδειο δωμάτιο εντελώς γεμάτο. Μπορείτε να φανταστείτε πως θα το κατάφερνε; Κι αν νομίζει κανείς πως η γάτα η Σουμάδα (και οποιαδήποτε γάτα, το υπογράφω) δεν αντιλαμβάνεται τις δικές μας συνομιλίες κάνει λάθος· τα επακόλουθα νιαουρίσματά της εκφράζουν τις δικές της επιθυμίες και μεταφράζονται εδώ στα ανθρώπινα.

Το βιβλίο θα μπορούσε να τελειώσει εδώ, οι αποσκευές να καταφτάσουν και όλοι να έχουν χαρεί που τελικά η ώρα πέρασε ξέχειλη με ιδέες και φαντασία. Αμ δε! Το παιχνίδι των ιδεών είναι ατελείωτο: ας πούμε, λοιπόν, ότι τα φτιάχνουμε όλα αυτά τα δωμάτια – πού θα τα βάζουμε; Βροχή οι νέες προτάσεις και η επαρκής αιτιολόγησή τους: σε πλοίο που ταξιδεύει, σε ουρανοξύστη που ξύνει το φεγγάρι, στο μουσείο της ανθρώπινης φαντασίας, στις τσέπες ενός γίγαντα, στα ξενοδοχεία που δέχονται φίλους και ορθώς θα μετονομάζονται σε φιλοδοχεία, στο ράφι μιας βιβλιοθήκης;

Και, τελικά, η μαμά τι έχει να προτείνει; Αρχικά την διακόπτουν, μετά η ίδια διακόπτει τον εαυτό της χωρίς όμως να παύει να ονειρεύεται ένα δικό της δωμάτιο (κι εδώ όποιος αντιλαμβάνεται την πάσα, μπορεί να τολμήσει μια πρώτη αναφορά σε μια σημαντική συγγραφέα που κατοχύρωσε οριστικά τη φράση) και στο τέλος προτείνει το πλέον αναπάντεχο μα τελικά τόσο αυτονόητο: κάτι που τα περιλαμβάνει όλα με τον πιο απλό και αγαπησιάρικο τρόπο. Ποιος μπορεί να μαντέψει;

Τι να πει κανείς για τις πτυχές ενός τέτοιου βιβλίου; Καταρχήν το ίδιο το θέμα της προσωπικής κατασκευής ενός κατά πλήρη προσωπική βούληση δωματίου προκαλεί ερεθιστική συζήτηση για μεγάλους, μεσαίους και μικρούς και δεν εξαντλείται ποτέ. Η σύλληψη, έπειτα, των διαφόρων προτάσεων ανοίγει τόσο πολύ την βεντάλια της φαντασίας και των χρωμάτων που αισθάνεται κανείς πως η ποικιλία των απαντήσεων θα ήταν ατελείωτη. Ύστερα η ζεστή και ισότιμη συνομιλία μέσα στην οικογένεια κάνει θαύματα κι ένα από αυτά είναι η πλούσια γέμιση του κοινού χρόνου. Αλλά σκέφτομαι και κάτι άλλο: πόσο σπάνια βάζουμε την δική μας προσωπικότητα σ' ένα δωμάτιο και πόσο συχνά υπερτερούν άλλοι

κανόνες; Κι αν ορισμένες ιδέες μοιάζουν απραγματοποίητες, υπάρχουν πολλαπλάσιες που μπορούν πράγματι να καταστήσουν έναν χώρο εμφανέστατα δικό μας!

Η εικονογράφηση της Ίριδος Σαμαρτζή είναι γεμάτη χρώματα, φιγούρες ιδιαίτερης πέννας και ζωγραφισμένες φωταψίες, και σχεδόν δεν αντιλαμβάνεται κανείς ότι κάθε δισέλιδο δείχνει ακριβώς το ίδιο σημείο από την ίδια οπτική γωνία, μα και τόσο διαφορετικό, έτσι όπως έχει διπλά βουτηχτεί στην παλέτα της και στην παιδική φαντασία.

Κατά τα άλλα, οι προτάσεις για την πλήρωση των δωματίων του δικού μας σπιτιού από τις δεσποινίδες μου, που θεωρούν εαυτές επίλεκτες συγγενείς της Οικογένειας Δωματίου, περιλαμβάνουν: κούνιες που κρέμονται από το ταβάνι, τσουλήθρες στη γωνία, ένα δέντρο για σκαρφάλωμα, μια μικρή λίμνη με νούφαρα, ένα τούνελ προς τα άλλα δωμάτια, κουκέτες για μονόκερους, μια ξύλινη σκάλα που θα οδηγεί σε κρυψώνα στο ταβάνι, ειδική βρύση για σοκολατένιο γάλα αμυγδάλου, ντουλάπι ελεύθερης πρόσβασης με λιχουδιές αλλά και μια πρόταση αλλαγής: να φύγουν τα βιβλία των «μεγάλων» και να μείνουν μόνο τα δικά τους! Αυτό το τελευταίο, μετά τις διαρκώς συνεχιζόμενες αναγνώσεις, έρχεται διαρκώς στο προσκήνιο και πλέον το απαιτούν επιτακτικά. Μας κάψατε κυρία Γιαγιάννου!